

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
------------	-----------	---------

תל אביב	17:10	18:11	18:41
ירושלים	17:09	18:14	18:45
חיפה	17:09	18:10	18:39

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

הרה"ג דניאל זר שליט"א
ראש הישיבה והמוסדות

לא תתפלל לא תקבל

גם אם נגזר משהו על האדם הוא לא יקבלו אם לא יתפלל על זה

מתנת האמונה

מהלך החיים שלנו, סובב סביב רשימה ארוכה של נושאים ומטלות העומדים על סדר היום. משפחה, שאיפות, לימודים, עבודה, בריאות, פרנסה, ועוד ועוד. מכלול שלם של נושאים ועניינים העומדים לפתחו של כל יהודי מדי יום, כשאליהם מתלווה תחושת דאגה תמידית...

לכולנו יש דאגות. מה יהיה עם הכלכלה ומה יהיה עם הביטחון, מי מבטיח שההסעה תגיע בזמן וכיצד נדע שהבן שלנו מתגבר על הקשיים הלימודיים. התמודדויות הגורמות לחשש הזוחל ומחלחל, קונה שביתה ועשוי לגרום לאיבוד שליטה - כי באמת לא הכל הולך כמו שרוצים, ולא פעם נערמים קשיים חדשים ולא צפויים, בנוסף על אלה הצפויים מהתחלה...

ליהודים ניתנה מתנה יקרת ערך כדי להתמודד עם החיים ודאגותיהם. אי אפשר למשש אותה בידיים, אך היא מורגשת היטב, וניתנת למימוש מיידי. קוראים למתנה הזו 'אמונה'. האמונה נותנת לנו כוחות, האמונה מעניקה לנו יכולות, חשיבה על בסיס האמונה נותנת לנו את הכלים והיכולות לשרוד ולהתמודד, להתאמץ ולהצליח.

האמונה היא עיקרון יסודי ברור ביהדות, שאנו מאמינים כי יש בורא לעולם, שמנהל ומנהיג ומכוון וקובע את כל המתרחש בו בכל רגע. מתנת האמונה, שייכת לכל יהודי, בכל גיל ומצב. האמונה לא ניתנה רק ליהודים חשובים או עובדי השם מופלגים. ההיפך הוא הנכון - הרי כל יהודי, גם מי שלא התחנך על אדני התורה, ימצא עצמו ברגעים קשים זועק 'שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד' תוך מסירות נפש על האמונה, הוא מתחבר לאביו שבשמים, מאמין עד כלות הנפש כי בורא עולם חי וקיים!

בבתים לפנות להם חדרים באוכל ושתייה וכל צרכיהם, וגם לבית של בערל הגיעו החיילים, נכנסו לבית כמו שלהם, פינו לעצמם חדר עם מיטות והתארגנו לשינה. החיילים גם הביאו איתם ארגז גדול אותו הם דחפו מתחת אחת המיטות, ובעיפותם כי רבה ושכרותם כי גדלה הם נרדמו עד מהרה ותעל נחרתם למרום. והנה באמצע הלילה נשמעים חצוצרות וקול רעש גדול, החיילים קמו מהר ממיטתם, יצאו מהבית בחפזה בדרכם למלחמה ובירך היהודי ברוך שפטרנו מעונשם של אלו.

בבוקר למחרת באו פלוגת חיילים אחרים בעיר, הלכו וחיפשו חיפוש אחר חיפוש, עוברים בית אחר בית, ומחפשים משהו. שאלו אותם מה אתם מחפשים? אמרו להם הניחו באחד הבתים את הכספת עם כל כסף המלחמה שלנו, איננו יודעים היכן הניחו את הארגז עם הכסף. החיילים עברו ליד הבית של בערל וה' סימא את עיניהם כאילו לא רואים את הבית. לאחר שנרגעו הרוחות, עברו כמה שבועות, פתח בערל את הארגז וראה סכום כסף ענק זהב ויהלומים מה עשה? לקח מן הבא בידו מנחה הרבה יותר מאלפיים רובל ונסע ונתן לאדמו"ר. הוא ראה שהאדמו"ר מחייך. שאל אותו האדמו"ר איך הגיע אליך הכסף? סיפר לו, והאדמו"ר חיך. סיפר לו האדמו"ר, אומר לך למה עשיתי מה שעשיתי? נגזר עליך מן השמים שתהיה עשיר, אולם כיון שלא התפללת על כך לא זכית. רציתי לגרום לך להתפלל, ועתה דע לך, כי הכסף הזה שדדו אנשי הצבא הוא מיהודים בכל מקומות מושבותיהם, לכן התפקיד שלך הוא לפתוח עסק ולרתום את עצמך לתרום ליתומים ואלמנות ומשפחות נזקקות, הכנסת כלה מצוות וישיבות כדי שיחזרו אליהם הכסף.

למדנו ממעשה זה, שאפילו אם נגזר על האדם מן השמים לקבל עשירות, וכל דבר טוב אחר, אם לא יתפלל על זה לא יקבל. הרבה אומרים: הקב"ה יודע מה שאני צריך, נכון, אבל הוא רוצה שתתפלל, קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת.

ולם יודעים שתפילה זה הכל, אבל צריך לדעת שגם אם מגיע לאדם דבר מן השמים אם לא יבקש אותו לא יקבל! למדנו את זה ממש רבינו, משה אומר לקב"ה לא איש דברים אנכי וגו' כי כבד פה וכבד לשון אנכי. אומר לו הקב"ה מי שם פה לאדם או מי ישום אלם וגו' הלא אנכי ה'. מקשה הרמב"ן, אם זאת הבעיה, שהקב"ה ירפא אותו?! הרי עם ישראל צריך להגאלי! אלא, אומר הרמב"ן, **כיון שמשא רבינו לא ביקש להתרפא לא קיבל!** יבקשו יקבלו, לא יבקשו - לא יקבלו! אפילו משה רבינו שהוא שליח של הבורא עולם להוציא את עם ישראל ממצרים, אפילו הוא לא מקבל בלי להתפלל!

האדמו"ר הקדוש מטשרנוביל זיע"א, היה לו חסיד בשם בערל שהתגורר בעיירה קטנה, היתה לו לבערל פרנסה, והוא היה שמח בחלקו. בערל היה נוסע לרבי לחגים, ומידי תקופה היה מביא את המעשר כספים שלו לרבי. יום אחד בין פורים לפסח, התפרסם בעיירה שהרבי עומד להגיע לעיירה, היהודי היה רגיל שהרבי בביקוריו מתאכסן אצלו בבית התחיל למרק את הבית ולהכינו לקראת בואו של הרבי הקדוש. אולם לפתע דופק אצלו שליח ואומר לו, הרבי ביקש להודיע שהוא לא ישהה אצלך הפעם, הוא מבקש שגם לא תבוא לקבל את פניו לא בבואו ולא בצאתו, אלא אם כן תבוא אליו עם פידיון של אלפיים רובל שיהיה לקמחא דפסחא לעניים. בערל נבהל מאד, אלפיים רובל היה סכום עתק, כמו שני מיליון שקל היום. גם אם ימכור את כל רכושו לא יוכל להגיע לסכום זה, ובכלל, מה רוצה הרבי ממנו?! הוא התחיל להתפלל שהקב"ה יתן לו כסף, אם יהיה לו כסף הוא ישיב את רצונו הטהור של הרבי, ויוכל לבוא לפני הרבי כהרגלו. באמת הרבי הגיע לעיר וכולם קיבלו אותו, הוא שמע מהבית שלו את השירים של שבת, והוא יכול לראות בעיני רוחו את ההתלהבות דקדושה ואת ה"טיש" אבל הוא לא יכול לקבל את פני הרבי כפקודתו, ליבו יוצא אל המחזה והוא כבול בביתו.

גם בצאתם את העיר שלבשה חג מלויים את הרבי והוא לא יכול לצאת, והיה בצער גדול. והנה לאחר כמה ימים יצא קול הברה בעיר כי אנשי הצבא באים, היה זה זמן מלחמה, והתקנה היתה שיש לארוח את החיילים

מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

רגע חושבים עמ' 4

פרשת השבוע עמ' 3

פינת ההלכה עמ' 3

סיפור לשבת עמ' 2

סיפור לשבת

הרב אשר קובלסקי

מכתב הפרידה

ה' יכול לעשות הכל בן רגע! היד ה' תקצר? מחכה מאוד לחזור הביתה בקרוב בריאה ושלימה, מפרסמת יחד איתכן את הניסים הגלויים! שלכן באהבה רבה, מאמי'.

כך מסתיים לו מכתב הפרידה המרגש, כך הוא נגמר. עשר שעות אחרי כתיבתו כבר הסתלקה כותבת השורות לשיבה של מעלה, אך המכתב מעיד על האמונה היוקדת עד הרגע שאחרי האחרון, מתוך הבנה והפנמה שבורא עולם מכון ומסדר את הכל ויכול לעשות הכל, ועושה עבורנו את הטוב ביותר גם אם זה להיפרד מאימא צעירה...

בעוד מספר ימים, ימלאו שנתיים לפטירתה של האשה החשובה הזו, מרת שרה שאשא ע"ה ב"ר דוד צבי ז"ל כהן, שנפטרה בכ"ז אדר א' תשע"ז; ויהיו הדברים לעילוי נשמתה.

כי החיים שלנו מלאי אתגרים והתמודדויות, קשים ומורכבים מאוד לפעמים, מלאי מהמורות ומצוקות. אבל אם אדם מחזיק חזק בעמוד האמונה, אם הוא מרגיש מחובר ומקושר בכל רגע לבוא עולם, אם הוא חש כיצד 'גם שם ידך תנחני' ובורא עולם אתו בכל מצב ובכל זמן - הוא נמצא בעולם קל בהרבה, החיים שלו מוארים באור אחר גם בעומק האפלה.

הקשיים אותם קשיים, אך הם הופכים לאפשריים, לעבירים. גם לכתוב מכתב מלא באמונה ושמחה רגע לפני הסוף המר - זו משימה אפשרית כשכל החיים מתנהלים מתוך תחושה קיימת וניתנת למישוש כי בורא עולם כאן לצידך, תומך בך והולך אתך גם עכשיו, עם כל הקושי ולמרות כל הכאב!

עם אמונה יוקדת, עם קשר תמידי חי ורציף עם הקדוש ברוך הוא, עם הבנה כי בכל מצב יש מישהו מלמעלה שמוכיל ומכוון, מנהיג ומשגיח - אפשר גם אפשר לעבור את כל החיים בשמחה, באושר, ברוגע, בשלווה ובנחת. כי כל הקשיים מלווים בביטחון שוטף, יש להם יד מכוונת ומדריכה הרוצה רק בטובתנו, ולכל דבר בעולם יש סיבה מוצדקת ללא צל של ספק!

כשיהודי חי את חייו מתוך אמונה בוערת, ויודע באופן בהיר ונהיר שבורא עולם אתו בכל מצב, ואבא שבשמים רוצה בטובתו למרות כל קושי, הוא לא מתבלבל, הוא לא נשבר, הוא בוודאי לא מתייאש. הוא מלא באמונה, אפוף בחיזוק, ובטוח שיצליח להתמודד, כי אבא אתו!

היא יצאה למרפסת, מלווה בבעלה, מבקשת לשאוף אויר צח. 'אולי תכתבי להן מכתב פרידה?' הציע, 'אם כבר בלתי אפשרי לעשות פגישת פרידה, אולי כדאי שתכתבי להן כמה שורות שיזכרו אותך?'

אפילו דף ראוי לשמו לא היה בסביבה, וכהרף עין נקנה בקיוסק הקטן שבכניסה פנקס קטן. דפים מועטים, צפופות בשורות ריקות ונמוכות קומה, אולי לא הצורה הכי מתאימה בה תכתוב אמא שורות פרידה מילדיה בידיעה ברורה כי לא תראה אותם יותר לעולם, וזו צוואתה האחרונה אליהן...

היא לקחה את העט בידה, חשבה רגע בודה, והחלה לכתוב במרץ. למכתב הזה לא היו טיוטות, לא קדמו לו הכנות, לא נערכה התייעצות לפניו. הוא אותנטי לחלוטין, נכתב מתוך הלב, מבטא בעט את התחושות והכוחות רוויי האמונה שהיו בה, עד הרגע האחרון ועד בכלל.

היא לא נדרשה לכתוב ולמחוק, לא ביקשה להצטעצע בלשונה. מטבעות של אש יוקדת אמונה היא חורטת על השורות, העט נע במרץ, חורט בהן בקולמוס של דם, טובע בהן מבועים של אמונה. זהו מכתב שנכתב בדקות ספורות, אך ההתבוננות בשורות ובמה שביניהן מטעינת כוחות ונוטעת עוצמות גם למצבים הקשים ביותר, כי הוא מלא בפנינים ומרגליות מלאות חיזוק ואמונה, שהבליחו מתהומות הרגשות רגע לפני הפרידה:

"אולי לא הצורה הכי מתאימה בה תכתוב אמא שורות פרידה מילדיה בידיעה ברורה כי לא תראה אותם יותר לעולם..."

'לבנותי היקרות לי מאוד, כל אחת ואחת בלבי קשורה ואהובה.

היום הרופאה אמרה לי 'להכין את המשפחה. חשבתי לעצמי שגם ביהדות יש הכנה. הכנה למצוה, הכנה לשבת, הכנה לכל דבר, כי כשמתכוננים זה מצליח יותר ומצליחים לתפוס הרבה. בכלל כל שהותנו בעולם הזה, היא הכנה לחיי נצח.

וזה מה שאני מרגישה. זה שאנחנו נמצאות פה רק לצורך הכנה לחיים הנצחיים, והעולם הזה הוא פרוזודר שצריך לנצל אותו לעיקר, לנצח.

וזה מה שניסיתי להנחיל לכן כל החיים, לחיות בשמחה כל הזמן, בכל רגע ובכל מצב, עם אמונה איתנה בבורא העולם שהוא מקור הטוב ואין עוד אבא רחום וטוב בשמים והוא מקור הרחמים וכל מה שהוא עושה לנו, הכל זה רק טוב!!!

הצורנה קשר אישי אתי - עם הרבוננו של עולם, תדברנה אליו כדבר איש אל רעהו, בקשנה הכל, תאהבנה אותו ואהבת עולם. יחד עם זאת, אנו לא מתייאשים!!!

אנחנו ממישכות לקוות ולהתפלל בלי הפסקה.

שעת ערב מוקדמת, בבית משפחת כהן בבית שמש. לא מכבר שמעה האם את הבשורה המרה, כי הנוראה שבמחלות מקנת בגופה. הכאבים הולכים וגוברים, הייסורים הפכו לדבר שבשגרה, אך דווקא בזמן הקשה ביותר, מתגלה האמונה במלוא יפעתה, נוסכת כוחות ונוטעת עוצמה. לרגע אין שם מחשבה 'למה דווקא אני', לרגע אין פקפוק 'מדוע דווקא אנחנו'. ההיפך, עוסקים בלמשש את נוכחות הקדוש ברוך הוא בעולם, בחיפוש אחרי הנקודות המשמחות בתוך המנהרה האפילה.

עם כל הקושי, התאזרה האם בגבורה להתחזק באמונה, ולהנחיל לילדיה ערכי נצח, למנף את התקופה הקשה לחיזוק באמונה, להפוך את הימים הכאובים למוארים ומאירים באור האמונה. הן זו ההזדמנות הטובה ביותר להנחיל לילדיה את האמונה, את ההבנה שיש בורא עולם המשגיח עלינו בטובו ודואג לטובתנו ולמעוננו, וכך יצא לדרך מבצע 'הסיפור היומי'.

האם היתה הראשונה שהכריזה: 'היום הייתי אצל הרופא וחשתי מאד מהסיפול, אבל לבסוף בורא עולם עזר לי והקל עליי, וזה לא כאב לי כל כך כמו שחשתי... הרגשתי שהאייבישטער היה אתי בתוך חדר הרופא!' אמרה בהתרגשות והוסיפה: 'היכן הרגשתי אתם את הקדוש ברוך הוא היום?'

אחת הבנות השיבה מידי: 'הלכתי ברחוב, וראיתי לפניי כלב גדול ומפחיד מאוד. רעדתי ממש, ואז הרגשתי איך הקדוש ברוך הוא מורה לכלב להסתובב לצד השני ולהתרחק ממני'. 'שימחת אותי!' הודתה לה האם בחום, והחלה להקשיב לסיפורה של בת החמש, שהעידה בלשונה המתקתקה: 'אני ממש הרגשתי, באמת, איך האייבישטער עוזר לי!'

כך בת הארבע, כך בת העשרה. כל יום, כל ילד, הגיע הביתה בשמחה ופיו מספר סיפור של אמונה, כיצד חש היום את יד השם הדואגת לו, כיצד ראה בחוש כי בורא עולם אתו. מכל הסיפורים יחדיו עלתה הצהרה במנגינה אחידה: 'ה' הוא האלוקים...' כשאמא מלווה את הילדים למיטה, מתלווה לחיוך עוד תובנה משמעותית לחיים. 'גם היום הרגשתי: יש בורא עולם בעולם, אין עוד מלבדו!'

היה זה בכ"ו באדר א' תשע"ז: ביקור הרופאים בבוקר היה קצר ותכליתי, בעל מסקנה עגומה במיוחד. 'תקרא לילדים לבוא להיפרד מאימא', אמרו הרופאים לבעלה, 'יבלחט'א ליידינו ה"ר' שלמה כהן שליט"א, 'שיספיקו לומר לה שלום...'

באותו יום הגיעו הקטנים לביקור אחרון, ביקור מרגש של פרידה מאם אהובה, מלא בדמעות אך מלא גם בכוחות של אמונה. ביום המחרת היו אמורות לבוא הבנות הגדולות, אלא שנטרפה השעה, והיה חשש כי הביקור כבר לא יוכל להתקיים...

פרשת שבוע

הרב משה דיין

תיקון לחטא העגל

פרשת כי תשא בתחילתה מדברת על נתינת מחצית השקל. ובהמשך הפרשה מובא ענין חטא העגל. אמנם כידוע שאין מוקדם ומאוחר בתורה ובאמת חטא העגל היה קודם לציווי על מחצית השקל. ובתלמוד ירושלמי (שקלים פ"ב) יש חידוש שמצות מחצית השקל באה לכפר על חטא העגל. והירושלמי מסביר מדוע המצוה דוקא מחצית ולא שלם, כיון שהחטא היה בחצות היום.

וביארור הדברים יש לפרשם לפי דברי התרגום יונתן עוזיאל שפירש שהכניס בהם גבהות הרוח. ודבר זה ניתן להסבירו גם על זמן החטא שהיה בשש שעות. "אמצע היום" הוא הזמן שבו השיא של השמש. ומכאן והילך מתחילה להחלש עד השקיעה. כך גם נכנס בהם יצר הרע של גבהות הרוח. ועל ידי כך באו לחטא העגל.

הפתרון והתשובה לחטא זה הוא מחצית השקל. "המחצית" מראה לנו שאין לאדם להרגיש עליונות וחשיבות כי הוא עדיין בחצי הדרך. וכמה שעשה, עדיין יש לו עוד כברת דרך ארוכה להגיע למצב שירגיש טוב עם עצמו. דבר נוסף המצוה של "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט" אומרת לנו שגם מי שנראה שיש לו יותר אינו חשוב ממי שאין לו כלום משלו והוא נזקק לאחרים, וזו סיבה נוספת שהאדם לא יהיה גבה לב.

חז"ל אומרים כעין טעם על מצות פרה אדומה, תבוא האם ותקנח צואת בנה. והיינו שחטא העגל מתכפר בזכות מצות פרה אדומה. גם במצות פרה אדומה יש את אותו לימוד, לתוך שריפת הפרה משליכים את העץ ארז והאזוב ושני תולעת, כולם נהפכים לאפר. להורות לנו שהאדם גם אם הוא ארז או אזוב שניהם שווין בכפרה, כי כלפי הקב"ה אין גבהות הרוח.

ויש לנו עוד לימוד משריפת הפרה, בעיני בשר ודם נראה כי פרה בעודה חיה היא שוה הרבה, ובפרט פרה נדירה "פרה אדומה" הרי יש לה חשיבות מרובה כמו כל דבר נדיר ולעומת זאת פרה שרופה אין לה שום ערך, מה יש לעשות באפר. אבל התורה מלמדת אותנו שדוקא האפר פרה אדומה הוא המכפר. הדבר הגדול והיקר שנהפך לאפסי ממש, עד שכל זהרו ויופיו ניטל ממנו, אז יש בו הכח לכפר. כך על האדם ללמוד שדוקא האדם שהוא הבחיר של היצירה גדול בחכמה ודעת, גדלותו היא כאשר הוא שפל ולא גס רוח.

פינת ההלכה

הרב אומר מעודה

מלאכות שבת

נאמר בתורה "ששת ימים תעבוד ועשית כל מלאכתך, וביום השביעי שבת לא תעשה כל מלאכה וגו'" אולם התורה לא פירטה לנו איזה מלאכות אסור לעשות, לדוגמה, לפי ההלכה אסור להשקות צמח בשבת אבל מותר להזיז שלחן כבד לצורך אורחים וכדומה, ואם כן רואים שמלאכה אינה נמדדת לפי הקושי הכרוך בעשייתה, ואם כן מהו המדד?

אכן קיבלו חז"ל בקבלה איש מפי איש עד משה רבינו ע"ה בהר סיני, שהמלאכות האסורות בעשייה בשבת הם כל המלאכות שעשו בני ישראל במדבר לצורך בניית המשכן, (שהוא היה במקום בית המקדש, ושימש מקום להשראת השכינה והקרבנות קרבנות). והמשנה במסכת שבת מונה שלושים ותשע מלאכות שעשו ישראל לצורך בניית המשכן, והרמז לכך הוא שהתורה כתבה את הציווי על שמירת השבת בפרשת "ויקהל" בסמוך למעשה מלאכת המשכן, ללמדנו שעל כל המלאכות שעשו במשכן, על זה בא הציווי לא תעשה כל מלאכה ביום השבת. ונביא מספר דוגמאות לדבר, ידועים לנו הדברים שאסור בשבת לחרוש ולזרוע זרעים באדמה, ואסור לקטוף פרי מעץ המחובר לאדמה, וכן אסור לבשל ואסור לצבוע בשבת, המקור לכל זה הוא, כיון שגם במשכן לצורך צביעת היריעות, היו חורשים וזורעים סממנים של צבע, וקוצרים אותם ומבשלים אותם במים רותחים בתוך סיר גדול הנקרא "יורה", ובצבע זה צבעו את היריעות ששימשו לצורך חיפוי המשכן, נמצא שעשו מלאכת חורש, וזרוע, וקוצה ומבשל, וצובע, ואם כן גם בשבת אסור לחרוש ולזרוע ולקצור ולבשל ולצבוע וכו'.

דיני מלאכה שהתחיל לעשותה ביום שישי ומסתיימת בשבת:

א. מותר להתחיל במלאכה ביום שישי והיא נגמרת מאליה בשבת, והסיבה לכך היא, מפני שכתוב בתורה "לא תעשה כל מלאכה ביום השבת", אולם אם עושה את המלאכה מיום שישי ובשבת אינו עושה שום פעולה של איסור, הדבר מותר. ולכן מותר להפעיל ממטרות מים ביום שישי לצורך השקאת הגינה, ואף על פי שהמטרות ממשיכות לפעול גם ביום שבת אין חשש איסור בדבר, ולאחר שנסתיימה ההשקיה אף מותר לסגור את ברז המים בשבת.

ב. אחד המלאכות שעשו במלאכת המשכן היתה מלאכת צידה, שצדו חיה הנקראת "תחש" (כמין צבי), והיו לוקחים את עורה לצורך היריעות לחיפוי המשכן, ומכאן שאסור לצוד בשבת. ולכן אסור להניח מלכודת עכברים וכדומה ביום השבת, ויש בזה אף איסור מוקצה, אבל מותר להניח את המלכודת ביום שישי, ואף על פי שיכול להיות שעכבר יהא ניצוד במלכודת בשבת, כיון שהניחה מיום שישי הרי לא עשה שום פעולת איסור ביום שבת.

ג. מותר לערוך שעון שבת מיום שישי לצורך כיבוי והדלקת מכשירים חשמליים כמזגן או פלאטה וכדומה, מהסיבה כנ"ל.

ד. אדם שכיבש את בגדיו ביום שישי ולא נשאר זמן לייבש את הכביסה במייבש הכביסה עד שבת, למנהג הספרדים מותר לתת את הבגדים ביום שישי קודם כניסת השבת במייבש הכביסה והכביסה תתייבש מאליה בשבת, ולאחר שהמייבש סיים את פעולתו בשבת מותר לו גם לפתוח את דלת המייבש ולקחת בגד הנצרך לו בשבת באופן שלא כרוך בפתחת הדלת הדלקה או כיבוי של נורה וכדומה (או שאר איסורים וצריך לבדוק במייבשים החדשים כיום), אלא שהכל נעשה באופן מיכני. אולם למנהג האשכנזים כיוון שהמייבש משמיע קול יש לחוש בזה משום זלזול בכבוד השבת, ולכן יש להחמיר בזה לכתחילה, ורק במצב דחוק יש להתיר בזה גם לאשכנזים.

ה. מי שיש לו מזכירה אלקטרונית הפתוחה בכל ימות החול, יכול להשאירה מופעלת אף בשבת, ואין צורך לנתק את שירות המזכירה הנ"ל. וכן מי שיש לו מכשיר פקס, מותר להשאירו פתוח בשבת. והמחמיר בכל זה שלא להינות ממעשה שבת כלל, תבוא עליו ברכה.

ו. תושב ארץ ישראל שרוצה לשלוח פקס או מייל במוצאי שבת לתושב ארה"ב השומר תורה ומצוות, ושם עדיין שבת, רשאי לעשות כן. כיון ששולח לו במוצאי שבת שלנו, וידוע שחבירו ירא שמים ולא יקח את הפקס אלא במוצאי שבת של ארה"ב ואם יש חשש אסור.

ז. אדם המפרסם רכב או ריהוט למכירה או השכרה בלוח מודעות באתר אינטרנט או בעיתון, אינו חייב לכתוב במודעה "נא לא להתקשר בשבת", ואף על פי שיכול להיות שיהודי מחלל שבת יתקשר אליו בשבת, אין בזה איסור של "לפני עור לא תתן מכשול" או מסייע ביד עוברי עבירה, וכן אין בזה שום חשש של איסור מקח וממכר בשבת, כיון שאינו עושה שום פעולת איסור בשבת, והרוצה להחמיר לכתוב "לא להתקשר בשבת" תבוא עליו ברכה.

כשהאדם מונע מתוך תאוות ומידות לא טובות – אין חסרון גדול יותר מעקשנותו.

מעיון היסטורי מגלים שהעם הזה הוא ללא ספק, שונה מכל חוקי ההיסטוריה. העמים והתרבויות סופם לשקוע, זה חוק ההיסטוריה. אך דבר אחד לא משתנה, אינו נעלם, אינו נכחד, הוא ניצב מזדקר לעין, מתעקש לרשום את שמו בכל אחד מדפי ההיסטוריה, הוא אינו בן תמותה.

זהו העם היהודי.

הסופר הרוסי לב טולסטוי הגדיר את היהודי כ"סמל הנצחיות". היהודי ששרד ולעג לכל הרדיפות, העינויים, האינקוויזיציה, מסעות הצלב, מחנות ההשמדה עד שהפילוסוף הצרפתי פסקל עמד תמוה על "עובדת קיומו של עם זה". הפילוסוף פרידריך ניטשה הגרמני ש"לא אהב" את העם היהודי נאלץ בעל כורחו להודות ש"היהודים – הם ללא ספק הגזע החזק ביותר, היציב ביותר, הטהור ביותר מכל הגזעים האחרים". וכמו שהגדיר הסופר האמריקאי מרק טוויין, כולם בני תמותה בעולם מלבד היהודי, אינו מראה סימני שקיעה, לא תשישות, אין האטה בכישוריו וערנותו לא קהה, כל הכוחות הולכים אך הוא נשאר. מהו סוד נצחיותו?

"עם קשה עורף" – עקשנות ראויה!

(המאמר מבוסס לפי מדרש רבה ופרשנים רבים על התורה כהרמב"ן, הרלב"ג, המהרש"א ועוד, שראו בקשיות עורף סיבה שילך ה' בקרבנו. ולא כפירוש רש"י על הפסוק).

הרב יהודה שמעוני מגיד שיעור בשיבת אור דוד למגזון הרצאות הרב כנסי לאתרנו: Rabenu.com

הפרדוקס של העם הזה

חייבים לעיין בפסוקים שוב ולראות האם קראנו נכון

אחרי החטא הנורא, חטא העגל, הקב"ה רוצה להתנתק מהעם הזה. למה?

ברור למה! כי הוא עבד עבודה זרה, השתחווה לעגל, רצח את חור וכמעט גם את אהרון, קמו לצחק ואף בעריות פגמו.

לא!! שום דבר מכל זה!

"כי לא אעלה בקרבך, כי עם קשה עורף אתה" (פרק לג פסוק ג). זהו. עם קשה עורף, עקשן.

וכיצד מנסה משה לפייס את הקב"ה אחרי החטא הנורא?

"ילך נא ה' בקרבנו, כי עם קשה עורף הוא" (פרק לד פסוק ט).

לא הבנו, האם קשיות עורף זו סיבה שילך ה' בקרבנו, או חלילה לא???

להבנת הפרדוקס, נתבונן בשני המשפטים הבאים:

- שימי הוא בחור חרוץ, זריז, ממוקד במטרה, עקשן ואחראי.

- שימי הוא בחור בעייתי, ווכחן, לא מוותר, עקשן ולא נעים.

כשהאדם פועל מתוך עקרונות נכונים – אין מעלה כמעלת העקשנות והעמידה הלא מתפשרת ביעד.

יש ערב אחד בשבוע שאסור לכם לפספס

הצטרפו לאלפי צופים המגיעים מכל קצוות הארץ והתחברו לנקודות החשובות ביותר בחייכם **שיעור המוסר הגדול בתבל**

מפי הקול חוצב הלהבות

הרה"ג **דניאל זר שליט"א**

רב מקדים הרב יורם סרי שליט"א אב"ד מודיעין עלית בשעה 21:15

בכל יום רביעי בשעה 22:00
שיבת אור דוד רח' המכבים 108 בני ברק